
STATISTIK FRÅN JORDBRUKSVERKET

Statistikrapport 2019:02

Antal får och företag med får i december 2018

Number of sheep and holdings with sheep in December 2018

Sammanfattning

Fårpopulationen i december

För första gången har Jordbruksverket använt den får- och geträkning som görs i december varje år för registerändamål för att statistiskt uppskatta antalet får fördelat på tackor, baggar och lamm. Under många år har regelbundna statistiska undersökningar av fårpopulationen i juni månad gjorts. Uppskattningen av antalet får enligt denna metod visar att det i december månad fanns ca 372 000 får på jordbruksföretag vilket ska jämföras med populationen i juni som för 2018 var ca 587 000 st. Främst är det antalet lamm som minskat eftersom lammen i hög utsträckning föds under våren och slaktas under hösten.

Upplägget av beräkningsmetoden ger också möjlighet att uppskatta antalet får utanför det som definieras som jordbruksföretag. Ett jordbruksföretag har definitionsmässigt visst antal hektar åker eller jordbruksmark eller ett visst antal djur (se "Fakta om statistiken"). Resultatet av dessa beräkningar visar att ca 45 000 får finns på platser som definitionsmässigt inte är jordbruksföretag. Den totala fårpopulationen i Sverige uppskattas därför i december 2018 vara drygt 417 000 djur varav nästan 75 % är tackor och baggar.

Antal jordbruksföretag med får i december

Antalet jordbruksföretag med får var i december 2018 ca 1 000 st färre än i juni 2018. I princip samtliga har tackor och baggar medan ungefär hälften har lamm.

Anders Grönvall
036-15 57 91
statistik@jordbruksverket.se

Innehållsförteckning

Statistiken med kommentarer	3
Flest får i Götalands skogsbygder	3
Högre andel lamm i Götaland	3
Antalet baggar och tackor per jordbruksföretag lika många i juni som i december	4
Tabeller	5
Teckenförklaring	5
1. Antal får vid jordbruksföretag i december 2018	5
2. Antal jordbruksföretag med får i december 2018	5
Fakta om statistiken	6
Fakta om statistiken	6
Definitioner och förklaringar	6
Elektronisk publicering	7
In English	8
Summary	8
List of tables	8
List of terms	8

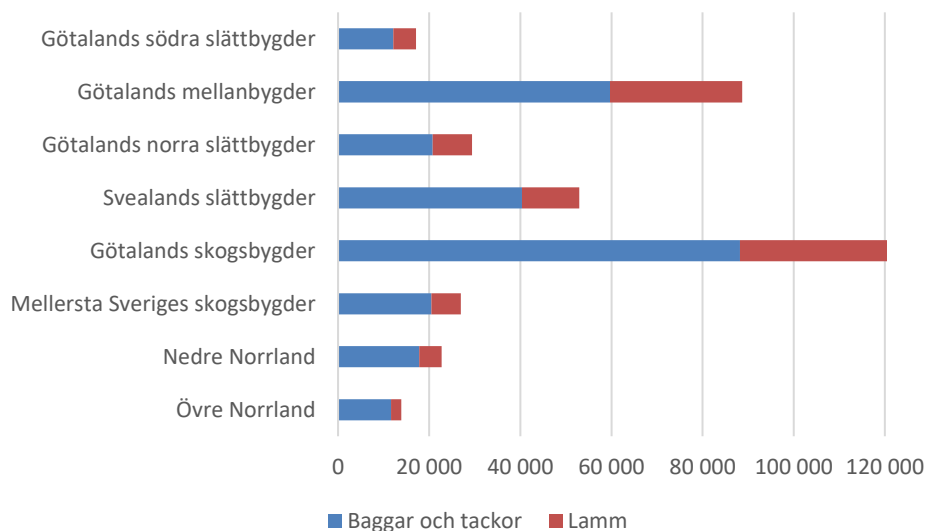
Statistiken med kommentarer

Sverige har genom åren alltid gjort uppskattningar av antalet djur i jordbruket i juni månad. Samtidigt har det genomförts en insamling av uppgifter om antalet får på produktionsplatser för registerändamål (får- och geträkningen) avseende december månad. Resultaten från denna registerinsamling har tidigare inte gått att använda för statistiska ändamål då det saknats uppdelning av fåren i olika kategorier och för att kvaliteten på insamlingen inte varit tillräckligt god för detta ändamål. Samtidigt efterfrågar Eurostat uppgifter om antalet får i december månad, en uppgift som Sverige inte har kunnat leverera enligt de korrekta definitionerna. Till 2018 års får- och geträkning gjordes ett arbete för att kunna uppskatta resultat som även är lämpliga för rapporteringen till Eurostat. Till ett urval av alla produktionsplatser utökades blanketten så att de fick fördela antalet får på kategorierna tackor, baggar och lamm. Resultatet av detta arbete presenteras här.

Flest får i Götalands skogsbygder

Knappt en tredjedel av alla får på jordbruksföretag befann sig i december 2018 i produktionsområdet Götalands Skogsbygder, medan en knapp fjärdedel fanns i Götalands mellanbygder.

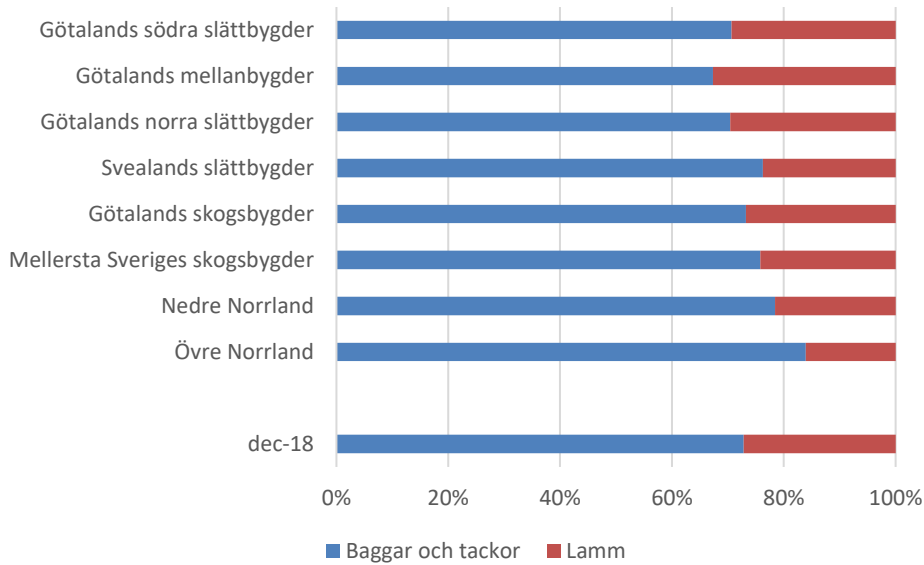
Figur A. Antal får i december 2018 fördelat på produktionsområden

Högre andel lamm i Götaland

Av figur B framgår att andelen lamm av det totala antalet får i december 2018 var högre i götalandsregionerna, medan den var betydligt lägre i Svealands- och framför allt Norrlandsregionerna. Andelen varierar mellan 16 och 33 %

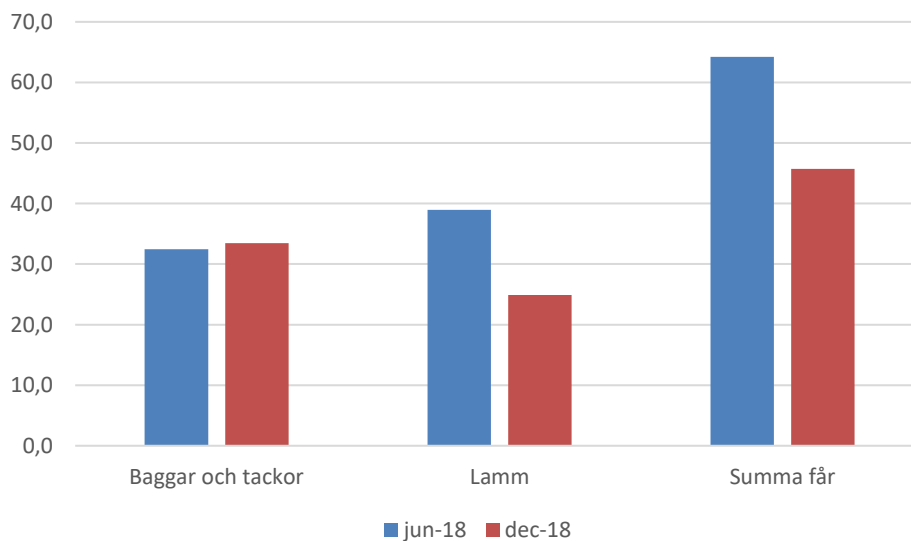
Figur B. Andel tackor och baggar respektive lamm i december 2018 per produktionsområde

Antalet baggar och tackor per jordbruksföretag lika många i juni som i december

Jämförs uppgifterna avseende juni månad med december månad så är antalet får per företag lägre i december månad. Det är framför allt antalet lamm per företag som är lägre i december, en naturlig följd av att många lamm slaktas ut under hösten och nya lamm föds under våren.

Figur C. Antal får per företag i juni 2018 respektive december 2018

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

-	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Antal får vid jordbruksföretag i december 2018

1. Number of sheep in December 2018

Medelfel i procent kursivt efter respektive uppgift

Standard errors in per cent and italics after each figure

Område	Baggar och tackor		Lamm		Summa får	
Produktionsområde						
Götalands södra slättbygder	12 113	7,1	5 026	9,3	17 139	7,0
Götalands mellanbygder	59 706	4,0	28 972	8,3	88 678	4,9
Götalands norra slättbygder	20 730	5,2	8 709	7,5	29 439	5,4
Svealands slättbygder	40 391	3,6	12 552	6,4	52 943	3,8
Götalands skogsbygder	88 214	3,4	32 258	4,2	120 471	3,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	20 452	6,3	6 527	8,1	26 979	6,1
Nedre Norrland	17 808	5,1	4 899	8,7	22 707	5,1
Övre Norrland	11 650	7,2	2 231	17,9	13 881	7,8
Hela riket						
December 2018	271 064	1,3	101 173	2,9	372 238	1,5
5Juni 2018	295 912	1,1	291 235	1,0	587 256	1,0
December 2018, totalt antal får ¹	310 440	1,3	106 431	2,7	416 871	1,4

¹Avser samtliga får i riket. Även får som inte finns på det som definieras som jordbruksföretag.

2. Antal jordbruksföretag med får i december 2018

2. Number of holdings with sheep in December 2018

Medelfel i procent kursivt efter respektive uppgift

Standard errors in per cent and italics after each figure

Område	Baggar och tackor		Lamm		Får, totalt	
Produktionsområde						
Götalands södra slättbygder	366	11,2	224	13,8	366	11,2
Götalands mellanbygder	989	5,5	659	6,6	995	5,5
Götalands norra slättbygder	590	8,3	309	9,4	596	8,3
Svealands slättbygder	1 382	5,0	661	8,0	1 384	5,0
Götalands skogsbygder	2 859	3,3	1 437	5,1	2 882	3,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	874	8,4	343	13,0	880	8,4
Nedre Norrland	642	7,5	288	11,8	642	7,5
Övre Norrland	399	10,8	147	17,7	399	10,8
Hela riket						
December 2018	8 101	0,9	4 068	2,5	8 143	0,9
Juni 2018	9 120	1,7	7 480	2,0	9 144	1,7

Fakta om statistiken

Fakta om statistiken

Undersökningens upplägg

Undersökningen bygger på den insamling som görs för får- och geträkningen och den del som beräkningarna ligger till grund för är gjort som ett stratifierat slumpmässigt urval till de ca 19 000 fårhållare som hade en eller flera produktionsplatser för får enligt Jordbruksverkets produktionsplatsregister. Totalt bestod urvalet av 3 827 fårhållare som tillsammans hade 5 573 produktionsplatser.

Stratifieringen i undersökningen bygger på fyra grupperingar

- en länsgruppering,
- en gruppering av antalet får för de företag som ingår i Lantbruksregistret (LBR) och antalet djur vid senaste djurräkningen (som görs i juni månad). Företag som inte hade några får vid den senaste djurräkningen grupperades enligt antalet djur vid senaste får- och geträkningen i december månad.
- en gruppering för de fårhållare som inte fanns med i Lantbruksregistret.
- Företag som slaktat mycket under senaste halvåret hamnade i en grupp

Totalt skapade dessa grupperingar 41 st stratum.

Alla personer eller organisationer som håller får är skyldiga att ha en produktionsplats. Allokeringen har gjorts så att en större andel fårhållare har valts ut i de grupper/stratum som enligt tidigare kända uppgifter har haft många får. I de stratum med flest djur har samtliga fårhållare valts ut. Likaså har samtliga fårhållare som slaktat mycket valts ut.

Undersökningen genomfördes tillsammans med får- och geträkning som Jordbruksverket gör i registersyfte i december varje år. Vanligtvis behöver fårhållaren i denna räkning endast ange det totala antalet får på varje produktionsplats. Den grupp som ingick i urvalet detta år fick en större blankett där fåren skulle delas upp i tackor, baggar och lamm.

Skillnader mellan Djurräkningen och Får- och geträkningen

Varje år genomför Jordbruksverkets Statistikenhet en djurräkning där Lantbrukets djur räknas. I denna djurräkning ingår nötkreatur, grisar, får och fjäderfä. För nötkreatur samlas samtliga uppgifter in genom att bearbeta Nötkreatursregistret (CDB) medan övriga djur samlas in via en separat enkätundersökning till ett slumpmässigt urval av alla Jordbruksföretag. De år som Jordbruksverket genomför en större Strukturundersökning utgör Djurräkningen en del av denna och görs då som en totalundersökning till alla Jordbruksföretag. Syftet med Djurräkningen är att uppskatta antalet djur och antalet företag med djur i Sverige med en viss regional fördelning. Djurräkningen görs med avseende på ett visst datum (den första torsdagen i juni månad) och uppgifterna som samlas in är sekretesskyddade och används inte till något annat än för statistiska ändamål. Målgruppen är jordbruksföretag vilket gör att de djurhållare som inte når upp till trösklarna för att räknas som ett jordbruksföretag inte ingår (se nedan).

Får- och geträkningen genomförs av Jordbruksverkets Djurregisterenhet i december varje år. Huvudsyftet med denna räkning är inte att skapa kvalitetssäkrad och jämförbar statistik utan är en del av arbetet med bland annat smittskyddsfrågor. Räkningen har inte för avsikt att skapa aggregerad statistik över antalet får- och getter med en god jämförbarhet mellan åren. Räkningen skickas ut i slutet på november till alla innehavare av en produktionsplats för får- och eller getter. I räkningen efterfrågas vanligtvis uppgifter om antalet får och antalet getter på vardera av innehavarens produktionsplatser. I december 2018 utökades insamlingen genom att ett slumpmässigt urval av innehavarna ombads uppge antalet tackor, baggar respektive lamm. Räkningen ska göras någon dag i december månad och går ut till samtliga innehavare av en produktionsplats oavsett storlek och antal djur.

Definitioner och förklaringar

Den population som statistiken ska belysa utgörs av samtliga jordbruksföretag i landet som i december 2018 hade får och i juni 2018:

- brukade mer än 2,0 ha åkermark, eller

- brukade minst 5,0 ha jordbruksmark (åkermark + betesmark), eller
- innehade djurbesättningar på – minst 10 nötkreatur eller 10 suggor eller 50 grisar eller 20 får och lamm eller 1 000 höns (inklusive kycklingar), eller
- bedrev yrkesmässig trädgårdsodling om minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal eller 200 kvadratmeter växthusyta.

I detta Statistiska meddelande redovisas variablerna:

- antal får i december 2018
- antalet företag med får i december 2018

Variablerna redovisas för riket och på produktionsområden (PO8) totalt och för kategorier baggar och tackor respektive lamm. Jämförelser görs även med motsvarande uppgifter för juni 2018.

Det har också gjorts en beräkning över antalet får totalt sett i Sverige, utan ovanstående populationsbe-gränsning.

Elektronisk publicering

Statistikrapporten finns kostnadsfritt åtkomlig på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken.

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link “Första sidan – I korta drag” above, then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

For the first time, the Swedish Board of Agriculture has used the sheep and goat count made in December each year for registry purposes to make statistical estimates of the number of sheep, ewes, bags and lambs. Regular statistical surveys of the sheep population have already been made in June.

The number of sheep was estimated to 587 000 in June 2018, while this survey found them to number about 372 000 animals in December 2018. The main difference is that the number of lambs has decreased as a natural result of most lambs being born in spring and slaughtered during autumn.

The survey structure also provides the opportunity to estimate the number of sheep outside of what is defined as agricultural holdings. An agricultural company is a company that by definition has a certain number of hectares of land or farmland or a certain number of animals. The estimate of this survey shows that there are about 45 000 sheep that are not included in what is defined as agricultural companies. The total sheep population in Sweden is therefore estimated to be just over 417 000 sheep in December 2018, of which almost 75% are ewes and rams.

In December 2018, the number of companies with sheep was about 1 000 fewer than in June 2018. In total, the number of companies with sheep was estimated to be 8 143 in December 2018 where in principle all had ewes and rams while about half had lambs.

List of tables

Explanation of symbols	5
1. Number of sheep in December 2018	5
2. Number of holdings with sheep in December 2018	5

List of terms

Baggar	Rams
Besättning	Herd
Djur	Animal
Får	Sheep
Företag	Holding(s)
Hela riket	Sweden
Lantbruksdjur	Livestock
Lamm	Lambs
Län	County
Medelfel	Standard error
Område	Area
Produktionsområde	Production area
Summa	Total
Tackor	Ewes